

Obsah

Úvod	13
Jak UML napomáhá realizovat vize	13
Několik slov o autorovi knihy	13
Lekce 1: Úvod do problematiky jazyka UML	14
Šílenství dostává řád	14
Jak vznikl jazyk UML	15
Součásti jazyka UML	16
Některé další funkce	22
Proč je potřeba tolik diagramů?	24
Shrnutí	24
Odpovědi na otázky	24
Seminář	25
Lekce 2: Základy objektové orientace	26
Objekty, všude samé objekty	26
Některé koncepty	28
Přínosy	36
Shrnutí	36
Odpovědi na otázky	37
Seminář	37
Lekce 3: Praktické využití objektové orientace	38
Vizualizace třídy	38
Atributy	39
Operace	40
Atributy, operace a vizualizace	41
Odpovědnosti a omezení	42
Doplňující poznámky	44
Třídy – co dělají a jak je můžeme najít	44
Shrnutí	46
Odpovědi na otázky	47
Seminář	47
Lekce 4: Práce se vztahy	48
Asociace	48
Násobnost	51
Kvalifikované asociace	53
Reflexivní asociace	53
Dědičnost a zobecnění	54
Závislosti	56
Shrnutí	57
Odpovědi na otázky	58
Seminář	58

Lekce 5: Agregace, složeniny, rozhraní a realizace.....	60
Agregace	60
Složeniny	61
Kontexty	62
Rozhraní a realizace	63
Shrnutí	66
Odpovědi na otázky	67
Seminář	67
Lekce 6: Úvod do případů užití.....	68
Co jsou to případy užití.....	68
Proč jsou případy užití důležité	69
Příklad: Nápojový automat	69
Vkládání případu užití	72
Rozšiřování případu užití.....	72
Úvod do analýzy případů užití.....	73
Shrnutí	73
Lekce 7: Diagramy případů užití.....	74
Reprezentace modelu případů užití.....	74
Znázornění vztahů mezi případy užití	76
Příklad praktické aplikace případů užití	80
Co vlastně již umíme?.....	84
V kontextu jazyka UML.....	85
Shrnutí.....	86
Odpovědi na otázky	87
Seminář	87
Lekce 8: Praktické použití stavových diagramů	89
Co je to stavový diagram?.....	89
Podstavy.....	93
Ukládaný stav	95
Zprávy a signály	96
Proč jsou stavové diagramy důležité?.....	97
Začlenění do celkového kontextu jazyka UML	97
Shrnutí	98
Odpovědi na otázky	98
Seminář	99
Lekce 9: Praktické použití diagramů sekvencí.....	100
Co je to diagram sekvencí?	100
Grafické uživatelské rozhraní.....	102
Nápojový automat: Instanční a generické digramy sekvencí	104
Vytvoření objektu v sekvenci	108
Zakreslení rekurze.....	109
Doplnění celkového pohledu na UML	110
Shrnutí	110
Odpovědi na otázky	111
Seminář	112

Lekce 10: Praktické použití diagramů spolupráce.....	113
Co je to diagram spolupráce?.....	113
Grafické uživatelské rozhraní.....	114
Nápojový automat	116
Vytvoření objektu	118
Některé další koncepty	119
Doplnění celkového kontextu jazyka UML.....	122
Shrnutí.....	123
Odpovědi na otázky	123
Seminář	123
Lekce 11: Praktické použití diagramů činností	125
Co je to diagram činností?	125
Použití diagramů činností.....	127
Role objektu v procesu	130
Hybridní diagramy	132
Doplnění celkového kontextu jazyka UML.....	134
Shrnutí	134
Odpovědi na otázky	135
Seminář	136
Lekce 12: Praktické použití diagramů komponent.....	137
Co je to komponenta?.....	137
Komponenty a rozhraní	138
Typy komponent.....	139
Co je to diagram komponent?.....	139
Použití diagramů komponent.....	141
Doplnění celkového pohledu na UML	145
Shrnutí	145
Odpovědi na otázky	146
Seminář	147
Lekce 13: Práce s diagramy nasazení.....	148
Co je to diagram nasazení?	148
Použití diagramů nasazení.....	149
Domácí systém	150
Síť typu Token-Ring	151
Síť typu ARCnet.....	152
Tenký Ethernet.....	152
Bezdrátová síť Ricochet společnosti Metricom	153
Diagramy nasazení v kontextu	154
Shrnutí	155
Odpovědi na otázky	155
Seminář	156
Zkouška	157
Cvičení	157

Lekce 14: Základy jazyka UML.....	158
Struktura jazyka UML.....	158
Metamodelová vrstva: Bližší a osobní.....	159
Balíček Základ.....	161
Balíček Prvky chování.....	162
Správa modelu.....	163
Rozšíření jazyka UML.....	163
Stereotypy.....	163
Závislost.....	164
Klasifikátor.....	164
Třída.....	165
Zobecnění.....	165
Balíček.....	165
Komponenta.....	166
Další stereotypy.....	166
Grafické stereotypy.....	166
Omezení.....	166
Pojmenované hodnoty.....	167
Shrnutí.....	167
Odpovědi na otázky.....	168
Seminář.....	168
Zkouška.....	168

Lekce 15: Začlenění UML do vývojového procesu.....	169
Metodologie: Staré a nové.....	169
Starý způsob.....	169
Nový způsob.....	170
Co musí vývojový proces obsahovat.....	171
Metoda GRAPPLE.....	172
RAD3: Struktura metody GRAPPLE.....	172
Sběr požadavků.....	173
Analýza.....	175
Návrh.....	176
Vývoj.....	178
Nasazení aplikace.....	178
Shrnutí metody GRAPPLE.....	179
Shrnutí.....	179
Odpovědi na otázky.....	180
Seminář.....	180
Zkouška.....	180

Lekce 16: Představujeme si případovou studii.....	181
Řešení problému metodou GRAPPLE.....	181
Zkoumání aplikačních procesů.....	182
Užitečná ponaučení.....	193
Shrnutí.....	193
Odpovědi na otázky.....	194
Seminář.....	194

Lekce 17: Provádění doménové analýzy	196
Analýza rozhovoru o aplikačním procesu	196
Vývoj počátečního diagramu tříd	197
Seskupování tříd	198
Vytváření asociací	200
Vytváření agregátů a složenin	209
Vyplňování tříd	209
Obecné otázky o modelech	213
Užitečná ponaučení	214
Shrnutí	214
Odpovědi na otázky	214
Seminář	215
Lekce 18: Systémové požadavky	216
Vytváření předběžné představy	216
Příprava na sběr požadavků	224
Týmová porada týkající se požadavků	224
Výsledek	227
A co teď?	228
Shrnutí	228
Odpovědi na otázky	229
Seminář	230
Lekce 19: Vývoj případů užití	231
Porada k případům užití	231
Analýza případů užití	232
Balíček Číšník	233
Komponenty systému	240
Shrnutí	240
Odpovědi na otázky	241
Seminář	241
Lekce 20: Interakce a změny stavu	242
Funkční části systému	242
Interakce v systému	245
Důsledky	249
Shrnutí	251
Odpovědi na otázky	251
Seminář	251
Lekce 21: Navrhujeme vzhled a nasazení systému	253
Některé ze základních zásad návrhu grafického uživatelského rozhraní	253
Týmová porada ve věci grafického uživatelského rozhraní	254
Od případů užití k uživatelským rozhraním	256
Diagramy jazyka UML pro návrh grafického uživatelského rozhraní	259
Návrh nasazení systému	259
Další kroky	263
... co tomu říkájí naši fiktivní klienti?	263

Shrnutí	265
Odpovědi na otázky	265
Seminář	266
Lekce 22: Úvod do šablon.....	267
Parametrizace	267
Šablony (návrhové vzory).....	268
Odpovědnostní řetězec.....	269
Naše vlastní šablony	272
Výhody šablon	275
Shrnutí	275
Odpovědi na otázky	275
Seminář	275
Lekce 23: Modelování zabudovaných systémů	277
Hlavní je vynálezavost	277
Návrh zařízení GetAGrip	278
Co je to zabudovaný systém?	279
Principy zabudovaných systémů.....	280
Vytváření modelu zařízení GetAGrip	284
Něco pro svaly	290
Shrnutí	291
Odpovědi na otázky	291
Seminář	291
Lekce 24: Budoucnost jazyka UML	293
Extenze pro komerční praxi	293
Poučení plynoucí z extenzí pro komerční praxi	295
Grafická uživatelská rozhraní.....	295
Expertní systémy	297
A to je vše, přátelé.....	303
Shrnutí	303
Odpovědi na otázky	304
Seminář	304
Příloha A: Klíč ke cvičením v knize	305
Příloha B: Modelovací nástroje pro jazyk UML	314
Společné znaky.....	314
Rational Rose.....	315
SELECT Enterprise.....	316
Visual UML	318
Ideální modelovací nástroj	319
Příloha C: Obrazové shrnutí	321
Diagram činností	321
Diagram tříd	322
Diagram spolupráce.....	324

Diagram komponent.....	325
Diagram nasazení.....	326
Diagram sekvencí.....	326
Diagram stavů.....	327
Diagram případů užití.....	327
Příloha D: Důležité definice.....	329
Příloha E: FAQ aneb často kladené otázky	337
Příloha F: Anglicko-český slovníček.....	339
Příloha G: Stručně o jazyku UML.....	345
Cíle UML	346
Rozsah UML	348
Minulost, současnost a budoucnost UML	354
Rejstřík.....	357